

[7, с. 133]. Деякі з них мають поглиблену спеціалізацію (для туризму, підприємства, міжнетичної комунікації і т.д.). Спеціальності міжнетичного характеру, наприклад, акцентують увагу на таких аспектах, як міжкультурні зв'язки всередині та за межами Євросоюзу, міжнародні фінансові, торговельні, юридично-адміністративні зв'язки, а також на організації та проведенні заходів у сфері міжнародної торгівлі та туризму. Такі спеціальності готують майбутніх лінгвістичних медіаторів до конкретних видів діяльності в різних сферах (підприємства, школи, медичні установи, суди, державні установи і т.д.). Одним з цікавих прикладів є спеціальність «Лінгвістична та культурна медіація» в Римському університеті *la Sapienza*, яка, в свою чергу, поділяється на дві спеціалізації: «Лінгвістична міжнетична медіація» з акцентом на лінгвістичну підготовку та «Культура міста та регіону: туризм, мода, навколишнє середовище», орієнтовану на лінгвістичні та міжкультурні знання, пов'язані зі специфікою міста та регіону.

Спеціальність «Усний та письмовий переклад для громадських організацій, підприємств та торгівлі» в університеті *della Tuscia* м. Вітербо ставить на меті підготовку бакалаврів, здатних швидко інтегруватись на ринку праці, та готує до здійснення діяльності, яка вимагає відповідної лінгвістичної підготовки з акцентом на вивчення галузевої мови в сфері видавничої справи, для здійснення професійних завдань середнього рівня складності в державних та приватних установах, у сферах культури та журналістики та всіх інших видів діяльності, пов'язаних з торговельною сферою.

Студенти університету для іноземців м. Сієна, які навчаються за спеціальністю «Культурна та лінгвістична медіація», можуть обирати між двома спеціалізаціями, а саме: письмовий переклад в сфері туризму та підприємницької діяльності та культурна і лінгвістична медіація в сфері еміграції. В університеті міста Тренто студенти, які навчаються за спеціальністю «Лінгвістична медіація для підприємства та сфери туризму», окрім традиційних мовних дисциплін, відвідують також і курси з основ юриспруденції, економіки підприємства, соціології культури, географії туризму та законодавства в сфері туризму та управління підприємством. Така підготовка дає можливість випускникам влаштуватись на роботу відразу після закінчення навчання або після проходження короткої практики. Практика проходить в установах державного управління (підприємства, організації, туристичні агенції тощо). Університет міста Тренто пропонує також і спеціалізацію з усного перекладу в сфері туризму [7, с. 134].

Професійна підготовка майбутніх лінгвістичних медіаторів має бути збалансованою і пов'язувати теоретичні аспекти з формуванням практичних навичок та вмій. Навчальні програми повинні створюватись у співробітництві з державними та приватними установами, які мають потребу в перекладачах, щоб уникнути невідповідності реальним потребам на ринку праці.

Важливо, щоб майбутні лінгвістичні медіатори доповнювали вивчення іноземної мови та культури стажуванням у країні, мова якої вивчається. Майбутнє перекладачів має базуватись на міжкультурній комунікації, інакше вони ризикують перетворитись, за висловом А. Di Sparti, на «ходячі словники» чи на «знаряддя перекладу».

Наразі Україна в рамках реалізації ідей Європейського простору вищої освіти готує освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми підготовки перекладачів. Удосконалення професійної підготовки фахівців з перекладу вимагає вивчення досвіду зарубіжних країн, зокрема Італії, яка вже зробила значні кроки у вирішенні цього питання. Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в пошуку шляхів адаптації позитивного досвіду Італії до національних умов.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бушкова В. В. Основні тенденції взаємодії української та американської культур (соціально-філософський вимір): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / Вікторія Вікторівна Бушкова. — К., 2001. — 18 с.
2. Fiorucci M. *La mediazione culturale. Strategie per l'incontro* / Massimiliano Fiorucci. — Roma: Armando editore, 2000. — 160 с.
3. Galotti C. *Dai riti ai meeting: festività e celebrazioni delle comunità immigrate come forme di mediazione nello spazio pubblico* / Cecilia Gallotti // *L'albero della vita: feste religiose e ritualità profane nel mondo globalizzato* (a cura di Trombetta P.L., Scotti S.). — Firenze: Firenze university press, 2007. — P. 233 – 242.
4. Garzone G. *L'interprete e il mediatore: aspetti deontologici* / Giuliana Garzone // *La geografia della mediazione linguistico-culturale* [a cura di Donna R. Miller, Anna Pano]. — Bologna: CeSLiC, 2009. — P. 97 – 116.
5. *Obiettivi formativi qualificanti della classe L-11 Lingue e culture moderne* [Електронний ресурс] / Offerta formativa // MIUR. — Режим доступу: <http://offf.miur.it/index.html>.
6. Osimo B. *Manuale del traduttore: guida pratica con glossario* / Bruno Osimo. — Seconda edizione. — Milano: Hoepli Editore S.p.A, 2008. — 273 p.
7. Rudvin M. *La formazione di interpreti in ambito sociale in Italia e all'estero* / Mette Rudvin // *Interpretazione di trattativa*. — Milano: Hoepli Editore S.p.A, 2005. — P. 131-144.
8. Russo M. *Introduzione* / Mariachiara Russo // *Interpretazione di trattativa*. — Milano: Hoepli Editore S.p.A, 2005. — P. 11 – 15.
9. Zorzi D. *Note sulla formazione dei mediatori linguistici* / Daniela Zorzi // *Studi di Glottodidattica*. — 2007. — №1. — P. 112 – 128.

УДК 371.11

Матвейченко В. В.
доцент Київського національного
лінгвістичного університету

ЕСТЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ХУДОЖНЬОГО
ТЕКСТУ ЯК ПЕРЕДУМОВА НАВЧАННЯ
ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ
СТУДЕНТІВ МОВНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

У статті розглядаються стимулюючі потенції художнього тексту як передумова навчання писемного мовлення студентів мовного факультету.

Ключові слова: писемне мовлення, художній текст, естетичний потенціал, естетико-психологічний аспект.

Матвейченко В. В. Эстетический потенциал художественного текста как предпосылка обучения письменной речи студентов языковых факультетов. В статье рассматриваются стимулирующие потенции художественного текста как предпосылка обучения письменной речи студентов языковых факультетов.

Ключевые слова: письменная речь, художественный текст, эстетический потенциал, эстетико-психологический аспект.

Matvyeichenko V. V. Aesthetic potential of the works of fiction as a prerequisite for teaching written speech to students of linguistic department. In the article stimulating potentialities of a work of fiction as a prerequisite for teaching written speech to students of linguistic department are examined.

Key words: written speech, a work of fiction, aesthetic potential, aesthetico-psychological aspect.

Метою статті є теоретичне обґрунтування можливості використання художнього тексту для навчання писемного мовлення.

Смислове сприйняття художнього тексту розглядається нами як орієнтування у комунікативному завданні і умовах його вирішення, як стимул для письмових висловлювань студентів на основі прочитаного. Оволодіння навичками та вміннями писемного мовлення є однією з цілей навчального процесу з іноземної мови у мовному ВНЗ, причому студенти мають навчитися не лише робити нотатки, але й користуватися писемним мовленням для змістовного спілкування. Проте навчання письму на відміну від говоріння не є природним розвитком вміння. Писемне мовлення є завжди опрацьована та обміркована фіксація мови з метою наступного відтворення написаного. Тому, щоб почати писати, студенти потребують бачення якоїсь цілі у письмі, і якщо певний студент має низький рівень творчої уяви, то зіткнувшись з чистим аркушем паперу віч-на-віч, він не зможе висловити свої ідеї та отримати відчуття незалежного (вільного) володіння іноземною мовою. Такому студенту потрібна чітко окреслена тема, дуже часто перше речення або навіть план, щоб почати писати, тобто студенту необхідно надати допомогу, інакше кажучи, стимул для “запуску” механізму мовлення. Складність письма як виду мовленнєвої діяльності, а також необхідність навчання писемного мовлення у контексті вимог сьогодення передбачає дотримання низки принципів, які відображають специфіку саме цього виду мовленнєвої діяльності:

1. Принцип культурологічної та лінгвостилістичної спрямованості навчання.
2. Принцип опори на функціонально адекватний автентичний модельний текст.
3. Принцип контрастивності [4].

Як зазначає в дисертації О. О. Москалец, перше, використання у писемному мовленні стилістично нейтральних мовленнєвих явищ, на що впродовж довгого періоду було орієнтоване навчання письма, перешкоджає повній реалізації здобутих знань, навичок і вмінь і призводить до невиразності та емоційної блідості створених текстів, що у реальному житті зменшує ефективність комунікації. Тому дотримання принципу культурологічної та лінгвостилістичної спрямованості навчання писемного мовлення забезпечує умови для розвитку вмінь здійснювати мовленнєві вчинки, адекватні кожній конкретній ситуації міжкультурного писемного спілкування.

По-друге, щоб студент міг продукувати текст, відповідний до моделі мовної поведінки носія мови, необхідно ознайомити його з автентичними модельними текстами.

По-третє, щоб студент знав, як породжуються і функціонують різні моделі мовної поведінки носіїв мови, він повинен знайомитися з певною кількістю зразків, щоб уміти порівнювати та протиставляти їх у ситуаціях, які характеризуються наявністю як спільних, так і відмінних компонентів [5].

На нашу думку, саме використання для навчання писемного мовлення художніх текстів, які є єдністю смислового змісту та мовної форми, може сприяти реалізації названих принципів і забезпечити комунікативно вмотивоване висловлювання думок у письмовій формі; саме художні тексти можуть забезпечити тісний зв'язок між практичним оволодінням мови та засвоєнням інокультури, адже правильне вживання лексичних і граматичних структур іноземної мови в умовах реальної комунікації з носіями мови неможливе без паралельного вивчення відповідної культури. В умовах відсутності природного мовного середовища саме художні тексти в процесі навчання створюють такі умови спілкування, які виступають в якості механізму соціальної взаємодії та сприяють формуванню прийнятих соціумом мови, яка вивчається, норм та моделей мовної поведінки. Л. Ю. Невуєва в своїй роботі підкреслює, що оригінальний художній текст є еталоном іншомовного мовлення, і тому в навчальному процесі необхідно прагнути до максимально повного використання у мовленні його мовних можливостей [6, с. 6]. У роботі Л. П. Смелякової зазначається, що естетичний потенціал художнього тексту виступає ведучою стимулюючою можливістю виховного впливу тексту на студента, на його пізнання світу та залучення до культури країни, мова якої вивчається. Естетичний потенціал художнього тексту розглядається як система подразників, свідомо створених автором, щоб викликати естетичну реакцію у читача [1, с. 75]. Емоційний стан людини зачіпає глибинні рівні переробки семантичної інформації тексту і чинить

вплив на функціонування семантичної пам'яті. Функціонування семантичної пам'яті за участю емоцій забезпечує швидке формування та особливу міцність мовленнєвих навичок писемного мовлення, невимушеність відтворення лексичних та граматичних структур тексту за будь-яких сенсорних впливів [7, с. 27]. Позитивні емоції поширюють цілеспрямовану активність студента при читанні художнього тексту, сприяють появі у студента потреби у віддачі вилученої з тексту інформації у найрізноманітніших проявах. Насамперед у студента-читача виникає потреба у вербальному висловлюванні отриманої інформації, оскільки позитивні емоції "прагнуть" до вербального мислення [7, с. 28] і створюють психічну основу передмовної фази механізму породження мовленнєвого висловлювання.

Естетичний потенціал художнього тексту складається з певних естетико-психологічних аспектів: 1) мотиваційного; 2) емоційного; 3) комунікативного; 4) загальноосвітнього. Названі аспекти тісно пов'язані між собою і їх виокремлення є певною мірою умовним. Розглянемо детально естетико-психологічні аспекти художнього тексту, які є стимулюючими потенціями тексту в аспекті навчання писемного мовлення студентів мовного ВНЗ.

Мотиваційний естетико-психологічний аспект художнього тексту. В навчанні мотивація розглядається як ведучий момент, який визначає "зацікавлене" ставлення до засвоєння іноземної мови як засобу комунікації. Читання художнього тексту активізує мотивацію і тим самим наближує кінцеву мету і дає помітні результати вже на шляху до мети, оскільки створює позитивний раціональний та емоційний потенціал за рахунок неодноразового отримання бажаного результату – засвоєння усього оригінального тексту. Художній текст виступає потенційним мотивом, який активізує активну розумову та мовленнєву діяльність студента та забезпечує мотиваційну готовність студента до висловлювання. Цей потенційний мотив складається з певних якостей естетично вагомих змістовних та уявних компонентів художнього тексту: заголовку, сюжету, персонажів, авторської модальності та манери, з урахуванням функцій, які вони виконують у процесі читання та інтерпретації семантичної інформації тексту.

Для прикладу візьмемо оповідання О. Генрі, заголовки яких характеризуються стислістю, змістовністю та уявністю: "A Madison Square Arabian Night", "The Hiding of Black Bill", "A Retrieved Reformation", "The Ransom of Red Chief" та інші. Назва відіграє важливу роль в організації читацького сприйняття, оскільки займає сильну позицію, утворює настанову, яка перетворює читання в активний процес.

Для художніх текстів характерна закрита структура сюжету, в якій є усі компоненти: експозиція, зав'язка, розвиток подій, кульмінація, розв'язка. Наявність цих компонентів забезпечить правильне розуміння змісту тексту, якщо у студента виникають труднощі у розумінні лексичних і

граматичних структур тексту. Яскраво висловлене ставлення автора до подій і персонажів, або, навпаки, стриманість, зовнішня емоційна неупередженість під час характеристики героїв визначають ставлення читача до сюжету і героїв оповідання. У першому випадку читач змушений робити вибір – прийняти /не прийняти точку зору автора; у другому випадку автор надає можливість читачеві самому визначити своє ставлення до сюжету та героїв. Так чи інакше, авторська модальність створює емоційний настрій у читача, стимулює мотивацію читання художнього тексту, яка впливає на вибір лексичних і граматичних структур тексту і продуктивність їх наступного запам'ятовування та відтворення.

Знову звернемося за прикладами до оповідань О. Генрі. Для них характерне розкриття персонажів "зсередини", коли зображення особливостей поведінки, думок і емоцій персонажів передається через незначні деталі у тексті:

"Many a happy hour she has spent planning for something nice for him. Something fine and rare and sterling-something just a little bit near to being worthy of the honour of being owned by Jim", або

"Della finished her cry and attended to her cheeks with the powder rag. She stood by the window and looked out dully at a gray cat walking a gray fence in a gray backyard" [3, С.34 – 35].

Розуміння внутрішнього стану персонажів потребує від читача-студента підвищеної уваги до деталей у тексті з метою їх виявлення та творчих зусиль у наступній їх інтерпретації. Такий процес читання художнього тексту має викликати у студента задоволення, оскільки відповідно до емотивної теорії є результатом ритмічного чергування перешкод та їх подолання [9]. Як наслідок, сам процес читання сприймається в якості співпереживання та естетичної насолоди, що забезпечує формування суб'єктивного ставлення до прочитаного і бажання вербально висловити розуміння змісту художнього тексту.

Таким чином, художній текст має в собі такі компоненти, які є "потенційним зарядом" естетичного впливу на читача-студента і які стимулюють його розумову та мовленнєву діяльність.

Емоційний естетико-психологічний аспект художнього тексту. У безпосередньому зв'язку з мотиваційним аспектом стоїть емоційний аспект художнього тексту. Роль емоцій під час оволодіння іноземною мовою значна. Емоції, які виникають у процесі навчальної діяльності призводять до формування пізнавального інтересу, який вважається одним з головних мотивів навчальної діяльності. Пізнавальний інтерес позитивно впливає на протікання психічних процесів мислення, уяви, сприйняття, пам'яті, які під впливом інтересу набувають активності та спрямованості і, в свою чергу, впливають на процес і результати навчальної діяльності.

Використання художніх текстів у навчальному процесі забезпечує природне виникнення емоцій у студента, оскільки вони мають великий емоційний потенціал. Джерелом емоцій у тексті можуть бути автор, розповідач, персонаж. У процесі читання

художнього тексту виникає емоційний ефект, враження від прочитаного, виникає естетична реакція. Це обумовлено тим, що в емоційному аспекті більше, ніж у мовленнєвому змісті та символічній знаковості, поряд з точкою зору мовця, виявляється установка на того, хто слухає або читає.

Наведемо приклад з оповідання О. Генрі: "I never was shy about women. I never could understand why some men who can break a mustang before breakfast and shave in the dark, get all left-handed and full of perspiration and excuses when they see a bolt of calico draped around what belongs in it. Inside of eight minutes me and Miss Willella was aggravating the croquet balls around as amiable as second cousins. She gave me a dig about the quantity of canned fruit I had eaten, and I got back at her, flat-footed, about how a certain lady named Eve started the fruit trouble in the first free-grass pasture..." [3, с. 46].

Емоційну реакцію у читача в оповіданні викликає протиставлення псевдорозумної авторської мови і розмов, повних сленгових висловлювань. Діалогічні фрагменти оповідання, які насичені сленговими зворотами, не лише стимулюють емоційні переживання, але також є зразками природної мовної поведінки носіїв мови, яка вивчається.

Розуміння естетичної інформації художнього тексту чинить емоційний вплив на читача. Естетична інформація додає діяльності, яка розвивається завдяки інтересу, "пошуковий характер", дає естетичну насолоду, що стимулює пізнавальну активність читача-студента. В результаті напруженої роботи думки в процесі читання у читача-студента формується вміння стилістично диференціювати мовні засоби художнього тексту, вміння виконувати необхідні еквівалентні заміни, розширюється запас лексичних і граматичних структур, а також виникає суб'єктивне ставлення до прочитаного, студент сам спроможний робити висновки, виявляти ставлення і оцінку автора. Емоційний та естетичний вплив художнього тексту на читача буде виступати стимулом до вербального вираження читачем своєї суб'єктивної думки про вилучену з тексту семантичну інформацію.

Комунікативний естетико-психологічний аспект художнього тексту. Художній текст характеризується єдністю смислового змісту та мовної форми, де на семантичному рівні художній текст є послідовністю мовних значень, а на смислового рівні – конкретною інформацією, отриманою послідовністю смислових категорій, які реалізуються в мовній формі.

І. А. Арнольд розглядає художній текст як "вербальне повідомлення", в якому автор кодує думку за допомогою мовних знаків, а читач декодує їх, перетворюючи спочатку в думку, а потім у вербально висловлене суб'єктивно перероблене повідомлення.

Передача та сприйняття художньої інформації, художніх смислів забезпечує високу комунікативність творів художньої літератури. Художній текст містить у собі згорнуту систему усіх ланок комунікативного ланцюга, де першим етапом в його розкритті буде розуміння найнижчого рівня системи – слів. Це

обумовлено тим, що зміст тексту утворюється значенням слів, які є його складовими, а розуміння тексту є розкриття смислових зв'язків і відношень, які передаються за допомогою слів. Але не усі слова тексту є рівноцінними за своєю інформативністю і не однаково важливі для розуміння тексту. В художньому тексті є слова, які несуть більший порівняно з іншими словами обсяг інформації. Ці слова є ключовими словами, які у кожному конкретному висловлюванні несуть головне навантаження інформації і виступають "символами повідомлення". Поєднання "символів повідомлення" є у сукупності "своєрідним кодом, який усуває надмірність і, внаслідок цього, збільшує кількість інформації, яка припадає на кожен з цих символів" [2, с. 160].

Наведемо приклад з оповідання О. Генрі: "One afternoon Jimmy Valentine and his suitcase climbed out of the mail-hack in Elmore, a little town five miles of the railroad down in the blackjack country of Arkansas".

Слово "blackjack" в силу своєї багатозначності (глекчик для пива; піратський прапор; різновид дуба, який росте на півдні США; поліцейський кийок) несе велике смислове навантаження і стимулює реакцію читача у вигляді оцінки, висновку.

Таким чином, в результаті осмислення та переживання образної системи художнього тексту настає найвищий рівень розуміння змісту тексту, і як результат розуміння у читача виникає потреба у словесному висловленні враження від прочитаного тексту, яка обумовлена всіма компонентами мовної особистості.

Загальноосвітній естетико-психологічний аспект художнього тексту. В умовах відсутності природного мовного середовища лише через читання художньої літератури можливо отримати достатньо повне уявлення про життя народу і національний характер, самосвідомість і менталітет.

Використання художнього тексту в процесі навчання писемного мовлення дозволить компенсувати відсутність реальних ситуацій мовного та мовленнєвого вживання в навчальному процесі. Слід також зазначити, що соціокультурна інформація, яка реалізується в художніх образах, стає особливо перекопливою, а лексичні та граматичні структури в контексті художнього тексту легко засвоюються і запам'ятовуються. Крім того, соціокультурна інформація виконує роль фону для власне естетичної інформації як головної у художньому тексті. З цього слідує, що інформація соціокультурної спрямованості є частиною естетичної інформації, отже, містить великі мотиваційні, стимулюючі можливості в аспекті навчання писемного мовлення.

Наведемо приклад з оповідання О. Генрі: "The magi, as you know, were wise men – wonderfully wise men – who brought gifts to the Baby in the manger. They invented the art of giving Christmas presents. Being wise, their gifts were no doubts wise ones, possibly bearing the privilege of exchange in case of duplication. And here I have lamely related to you the uneventful chronicle of two foolish children in a flat who most unwisely sacrificed for each other the greatest treasures of their

house. But in a last word to the wise of these days let it be said that of all who give gifts these two were the wisest. Of all who give and receive gifts, such as they are wisest. Everywhere they are wisest. They are the magi” [3, с. 36].

Наведений фрагмент оповідання має соціокультурну інформацію і є зразком виявлення ставлення, суб'єктивної оцінки події і персонажів, зразком побудови і мовного оформлення аргументації.

Розгляд естетичного потенціалу художнього тексту, а саме його естетико-психологічних аспектів дозволяє зробити наступні висновки:

1. При читанні художнього тексту реалізуються пізнавальна, естетична і комунікативна потреби, які виступають як джерело активності, як “передумова”, яка спонукає читача-студента до мовленнєвої діяльності.

2. Твори художньої літератури включають у себе великий естетичний потенціал і мають можливість для розвитку у студентів комунікативних умінь писемного мовлення.

3. Наявність у художньому тексті “символів повідомлення” і наступна їх інтерпретація допомагають студенту зрозуміти головну ідею тексту, надають йому план для письмової розповіді, забезпечують комунікативно вмотивоване викладення думок.

4. Такі характеристики художнього тексту, як логічність, послідовність, структурна чіткість сприяють формуванню зв'язного, логічного писемного мовлення, яке характеризується системністю та завершеністю висловлених думок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко А. Ф. Социальная терапия личности (психосемантический подход) / А. Ф. Бондаренко. – К.: КПИИЯ, 1991. – 189 с.
2. Гальперин И. Р. Информативность единиц языка: Учебное пособие для вузов / И. Р. Гальперин. – М.: Высш.школа, 1974. – 175 с.
3. Генрі О. Оповідання (англійською мовою) / О. Генрі. – М.: Прогрес, 1977. – 375 с.
4. Гец М. Г. Обучение студентов языкового вуза творческой речи в контексте межкультурной коммуникации (английский язык): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 “Теория и методика обучения: германские языки” / М. Г. Гец. – Минск, 2003. – 21 с.
5. Москалец О. О. Навчання студентів-філологів письма англійською мовою з використанням комп'ютерних технологій: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 “Теория і методика навчання: германські мови” / О. О. Москалец. – Київ, 2009. – 21 с.
6. Невуева Л. Ю. Идиоматизация на основе чтения (на материале английского языка): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук: 13.00.02 / Л. Ю. Невуева. — М.: Моск. гос. пед. ин-т. – 1971. – 27 с.
7. Носенко Э. Л. Память и эмоциональное состояние: [монография] / Э. Л. Носенко. – Днепропетровск: ДГУ, 1966. – 145 с.
8. Bennett T. Text, Readers, Reading Formations // Modern Literary Theory / Ed. Ph. Rice & P. Waugh. – L., - N.Y., Melbourne etc.: Edward Arnold; A Division of Hodder and Stoughton, 1989. – P. 206 – 220.

9. Iser W. The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response. – Baltimore; L.: the John Hopkins Univ. Press, 1978. – 239 p.

УДК:81'233:159.946.3/95:378:147

Цимбал С. В.

доцент Національного університету біоресурсів і природокористування України

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УЯВИ І МИСЛЕННЯ В ІЛПТ

Стаття присвячена дослідженню розвитку уяви і мислення при навчанні іноземній мові. Подаються визначення понять «уява» і «мислення».

Ключові слова: уява, мислення, іноземна мова, формування мовлення, вправи, образи, сприйняття.

Цимбал С. В. Психологические особенности развития воображения и мышления в ИЛПТ. *Статья посвящена исследованию развития воображения и мышления при обучении иностранному языку. Подаются определения понятий "воображение" и "мышление".*

Ключевые слова: воображение, мышление, иностранный язык, формирование говорения, упражнения, образы, восприятие.

Tsymbal S. V. Psychological features of development of imagination and thought are in ILPT. *The article is sacred to research of development of imagination and thought at naschannya to the foreign language. Determination of concepts "imagination" and "thought" is given.*

Key words: imagination, thought, foreign language, forming of speech, exercises, figures, perception.

Необхідним елементом в освіті є орієнтація вищого навчального закладу на вимоги ринку праці, конкретизацію цілей і змісту освіти, тісний зв'язок теорії з практикою. Окрім професійних навичок, високооплачувана робота вимагає від кандидата хороші знання з іноземної мови, особливо англійської, що визнана мовою професійного спілкування в різних видах діяльності. Знаючи основи ділової англійської, фахівець може впевнено почуватися на ділових зустрічах, презентаціях, підписанні контрактів тощо. Підготовка фахівців зі знанням іноземної мови у вищому навчальному закладі має прикладний характер. Отже, метою статті є висвітлення та дослідження основних психологічних особливостей розвитку уяви і мислення при навчанні іноземній мові.

"Образи, якими оперує людина, не обмежуються відтворенням безпосередньо сприйнятого. Перед людиною в образах може з'явитися і те, чого вона безпосередньо не сприймала, і те, чого взагалі не було, і навіть те, чого і бути не може", – писав С. Л. Рубінштейн. Усе це відбувається завдяки уяві. Уява присутня в механізмах сприйняття, пам'яті, мислення і, звичайно ж, мовлення, та все ж воно не тотожне цим психічним явищам, а є окремим психічним процесом.